

РОЛЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ФОРМУВАННІ МІСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ГРОМАДЯН

ХУДЯКОВ І.О., ІВАНОВА І.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

За результатами 18-ї позачергової сесії ЮНЕСКО в Парижі 25 січня історичний центр міста-порту Одеси потрапив до списку Світової спадщини ЮНЕСКО. Одеса йшла до цього понад десять років. Місцева влада неодноразово створювала програми зі збереження пам'яток архітектури та готувала номінаційне дос'є. Свій науковий та практичний скарб вносили співробітники академії. Лише частина історичного центру міста визнана Світовою спадщиною ЮНЕСКО. Зокрема, Одеський торговельний порт. Понад 50 культурних об'єктів було відзначено емблемою «Блакитний щит», яка допомагає ідентифікувати культурні об'єкти за допомогою відмітного маркування, створеного відповідно до Гаазької конвенції 1954 про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту. З набуттям статусу Світової спадщини ЮНЕСКО буде пов'язана і нова стратегія розвитку Одеси та країни, з погляду туристичної та інвестиційної привабливості.

Відзначаючи отриманий результат як досягнення, ми повинні визнати, що зіпсовані часом історичні будівлі, хаотична забудова та зовнішня реклама заважали бажаному статусу. На жаль, саме під час війни його вдалося здобути. Набуття цього статусу накладає подальші зобов'язання для жителів міста, влади та фахівців у сфері охорони спадщини. Має бути величезна не тільки практична робота а й наукова. Хаотична забудова останніх двадцяти років негативно позначилася на загальній автентичності міського ансамблю. Серед вимог Комітету всесвітньої спадщини є питання щодо управління та захисту історичної зони, розширення буферної зони для підтримки визначної універсальної цінності об'єкта; посилення правового регулювання інтегрованої захисної зони для захисту від невідповідної забудови; розробка переліку та показників для оцінки стану безпеки об'єкта разом з розробкою та впровадженням системи моніторингу; продовження реалізації програм консервації з приділенням пріоритетної уваги будівлям, що перебувають у небезпеці, та територіям, що потребують термінової стабілізації чи консервації; перегляд проекту плану управління з метою включення до нього заходів щодо забезпечення готовності до стихійних лих та інших.

Коло питань є широким, складним і, очевидно, що без підтримки, насамперед жителів міста, які ідентифікують себе з цінностями даної території,

усвідомлюють свою громадську позицію та свою роль, а також згуртованості міської спільноти у питанні збереження архітектурної спадщини це неможливо.

Зв'язок минулого та майбутнього — це сама сутність життя, невід'ємна частина існування самого людства. Проте, коли ми говорим про архітектурне середовище, в якому існує людина і яке творить людина, то головним провідником цього зв'язку є *архітектор, будівельник, фахівець* у цій сфері.

Професійний шлях кожного, хто працює у сфері будівництва і архітектури починається з освіти. Завдяки накопиченим придбанням людства відбувається подальший розвиток. Книжки, монографії, проекти, посібники, медичні розробки, останнім часом, інтернет ресурси використовуються у аудиторному і онлайн навчанні. За допомогою, перш за все викладача, наставника у роботі розкривається майбутня сутність професійної діяльності. Покидаючи стіни навчального закладу архітектор, починає працювати у самих різноманітних сферах своєї діяльності. Цікаво, що протягом всього свого професійного життя така людина завжди буде використовувати відображення у своїй свідомості об'єктивно існуючих будівель та споруди, архітектурний ландшафт, у певних умовах, з метою дослідження. Це відбувається автоматично на рівні підсвідомості, бо протягом всього навчання саме це було предметом досліджень та роботи. Саме ці люди продовжуватимуть доносити до широкого загалу думку про необхідність збереження нашої архітектурної спадщини як культурної, історичної цінності, і, головне, нашої соціокультурної ідентичності. Викладачі кафедри архітектури будівель та споруд добре це розуміють. Для того, щоб кожен наш студент міг стати таким провідником, робота на кафедрі проводиться систематично. За підтримки викладачів кафедри щороку організовуються студентські науково-технічні конференції, серед широкого кола питань яких, завжди є питання охорони нашої архітектурної спадщини. На кафедрі працюють архітектурні гуртки під керівництвом доц. Малашенкової В.О. (“Arch-science”) та ас. Черненко А.А. (“ReForum”), завданням яких є не лише висвітлення нагальних питань архітектури та вивчення одеського архітектурного середовища, а й навчання вмінню аналізувати, формувати думки, з метою донести їх до наукової та широкої громадськості. Участь в обговореннях студентів допомагає їм навчатися професійно вести діалог на тему написаних студентами доповідей, статей. Звичайно ми б хотіли бачити наших студентів з такими питаннями та дослідженнями, що обговорюються, і на міжнародних майданчиках, з метою знайомства з Міжнародним досвідом збереження історичної та культурної спадщини під егідою ЮНЕСКО та її впливом на соціальний розвиток суспільства.